

kunne være Spørgemaal om at opnaa Belønning, ikke bliver den mindste Mulighed for saadan, da de fleste Tjenestefolks Tjenestetid heldigvis dog ikke strækker sig igjennem saa stor Del af deres Liv. Dernæst har jeg forundret mig over, at der for en hel Del Tjenestefolk, der have tjent i Landets rigeste Familier, er blevet søgt og tilstaaet disse Understøttelser. Jeg forstaaer vel nok paa den anden Side Grunden til disse Ansøgninger, at de ere blevne støttede af vedkommende Familier, ikke saa meget for at give Tjenestetyendet et Bidrag til Alderdomsforførgelse, som de selv let kunde yde dem, men en Vres-opmuntring; men paa den anden Side, at Staten skulde støtte med en saa betydelig Sum den Slags Vresbevæisninger, dertil ser jeg ingen Grund. Der er dernæst en anden Bemærkning, jeg ofte har gjort ved denne Udledning, at Belønning oftere er givet til Folk, som have staaet i Familieforbindelse med den Familie, i hvilken de forekomme som saa længe tjenende, og uden hvilken de ikke vilde have opnaaet denne lange Tjenestetid. Endelig har det undertiden i Provindserne vaakt en Del Forundring og Forbauselse, at Belønningen har været givet til Personer, der have været knyttede til et Hus ved Forhold, som den offentlige Mening just ikke hidtil har sympathiseret med. Naar en Forening i Kjøbenhavn uddeler for hele Landet og gjør det efter vedlagte Attester, saa følger det af sig selv, at noget Saadant undertiden kan ske, saa lægges der ikke videre Mærke til Saadant i Kjøbenhavn, men der lægges sandelig stærkt Mærke til det i Provindserne, naar man der faar en slig Belønning af et saadant Selskab.

Paa en meget nærliggende Maade tror jeg dernæst, at saadanne Præmiebelønninger kunde virke skadelig for de tjenende Klasser. Jeg har selv gjort en personlig Erfaring om saadanne Alderdomsbelønninger som Tjenestetyende, jeg har nemlig som privat Tjenestetyende ved Kjøbenhavns private Friskolevæsen i en Række af Aar gjort Tjeneste ved en bekendt Kjøbenhavnsk Skole, og ved en saadan Anstalt er vedkommende Tjenestetyende gennemgaaende meget uheldig stillet. Vedkommende store Skole havde i en Række af Aar

staaet med Lønninger, som vare ansatte i Aaret 1802 eller 1804; det kunde ikke gaa i Længden, at Lærere for deres Tjeneste, f. Ex. for en udmærket Tjeneste i 36 Aar, fik en Lønning for 30 Timer ugentlig af aarlig 4—500 Rd.; der blev stærk Bevægelse om at faa Lønnen sat op, og denne Bevægelse vandt Anklang ikke blot i denne Skole, men i Stadens lignende Skoler. Saa fandt et godt Hoved paa, at man istedetfor at efterstræbe Forhøielsen skulde se at danne en Fond til Belønning for lang Tids Tjeneste i denne Skole, altsaa et Slags Belønnings-, eller om man vil, Pensionsfond. Det førte saa kun til, at efter nogle Aar 3—4 høist værdige Mænd ikke bleve aldeles hjælpeløse — thi den Gang bevilgede Rigsdagen ikke endnu saa let saadanne Beløb til Lærere kræfter ved de private Skoler som i de sidste Aar — men at de nu have deres Alderdom efter en slet Lønnet Livsgjerning dog en Smule betrygget. Men for de c. 30 andre Lærere ved denne Skole blev Resultatet, at Flertallet gik ind paa at finde sig i en endnu yderligere Indtægtsformindskelse af 3—4 Rd. aarlig til Fordel for denne Belønningsfond. 3—6 Lærere sagde bestemt Nei, og for alle Lærere faldt den nære Udsigt til en Lønningsforhøielse bort for denne fjerne Udsigt til en Belønningspræmie. Da Spørgsmaalet faldt bort i den ene Skole, faldt det bort i de andre. Præmieprojektet slog ganske her Lønningsforhøielsen ihjel for disse Skoler. En saadan Præmiebelønning kan overhovedet blive benyttet af Husbonden til med et usandt Skin af Begrundelse at afvise Tjenestetyendet, naar det overfor Tidernes Forandring fordrer billig Forhøielse af Lønnen. Jeg skal imidlertid ikke negte, at, naar Tiden gjøres kortere end til mellem 30 og 50 Aar, som det, saavidt jeg veed, er Tilfældet med en Forening i Fyen, saa vil en saadan Institution ikke være nær saa mislig og maaffe til mere Nytte. Men jeg tror dog, at disse Foreninger ikke ere saa tjenlige, at jeg skulde ønske, at de maatte modtage Understøttelse fra Staten. Jeg er som sagt meget bange for, at, naar man ad denne Vej vil hjælpe paa de uheldig Stillebedes Kaar, vil man i de fjernere Følger maaffe let komme til at skade dem istedetfor synderlig at gavne dem.